

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАНКУТ НА ТАБАКУ

Цена за Србију:

НА ГОДИНУ	6 дин.
ЗА ПОЛА ГОДИНЕ	3 дин.
ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ НА ГОДИНУ	9 дин.

УРЕДНИШТВО и АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 дин. пара од врте
Преглату ваља слати упутницом на општин-
ски суд а све кореспонденције на уредника

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.

Неплаћена писма не примају се.

ГРАЂАНСТВУ ВАР. БЕОГРАДА

Указом Његовога Величанства Краља Србије Милана Првог од 14 ов. мес. одређени су избори народних посланика за сазвану Велику Народну Скупштину, и ти се избори имају извршити на дан 20. Новембра ове 1888. године.

На основу тога, и сходно 25-ом члану изборнога закона скупштинског, Суд општине београдске позива грађане вароши Београда да 20. Новембра т. г. дођу у општинску кућу на

ИЗБОРНУ СКУПШТИНУ

ради избора

ОСАМ ПОСЛАНИКА ЗА ВАРОШ БЕОГРАД

за Велику Народну Скупштину која је сазвана за 1. Декембар ове године.

По члану 27-ом изборнога закона, скупштина за избор народних посланика, отвара се тачно у осам часова изјутра одређенога дана.

На скупштини за избор посланика има право гласа сваки српски грађанин који је пунолетан и плаћа држави грађански данак на имање, рад или приход; а грађански данак сматра се да плаћа онај који по закону о непосредном порезу не плаћа мање од 15 динара на годину (чл. 46. устава чл. 17. избор. закона и чл. 95. зак. о непосредном порезу).

Члан 18-ти изборнога скупштинскога закона, не даје право бирање онима:

а), који стоје код другог у служби, под платом или издржањем а по закону о непосредном порезу плаћају испод 15 динара данка годишње;

б), који су осуђени због злочинства, за време докле се не поврате у права;

в), који су осуђени због престапа, који доноси губитак грађанске части, за време док траје губитак права;

г), који се налазе у затвору или притвору судском због злочинства или престапа, поменутог у тачци 3. и 4.;

д), који су судском пресудом осуђени да су злоупотребом своје власти, претњом, поклоном или обећањем поклона за себе или за другог радили, да за посланика изабрани буду, или за које се докаже да су свој глас продали — за време, докле је пресуда одредила;

ђ), којима је станица отворена, до свршетка;

ж), који су под старатељством; и

з), којима устав (последња тачка 48-ог члана) забрањује бирати.

Сваки пуноправни бирач може бити изабран за народног посланика, ако још има и ових услова

а), да је навршио 30 година;

б), да плаћа годишње преко 30 динара у име непосредних пореза и

в), да не спада у изузете чланом 48-им устава земаљског.

Гласање ће отпочети у 8 часова изјутра и трајаће непрекидно до заласка сунца, а тада ће бирачки одбор, и ако сви бирачи не буду дошли и гласали, по члану 33-ем изборног закона скупштинског, решити и огласити да је изборна скупштина свршена.

Сваки бирач може само лично дати свој глас.

По закључку седнице општинскога Суда од 20. Октобра 1888. год. у Београду. Абр. 862.

Деловод

СПАСО ХАЏИ-РИСТИЋ

Председник општине београдске

ЖИВКО КАРАБИБЕРОВИЋ

ИЗ. Право гласа на изборној скупштини и поред свих испуњених услова, може имати само онај грађанин који је у азбучни списак заведен раније од дана избора скупштине. Према томе треба сваки бирач, који мисли користити се бирачким правом, да до дана скупштине узме из благајног одељка, сам или преко другог, број под којим је заведен. Тако ће и брже гласати.

САСТАНАК

одбора општине београдске

држан 17 Септембра 1888 год. у Београду

почетак у 6 часова по подне

(СВРШЕТАК)

Дим. Наумовић. Ја баш мислим да пијаце треба да буду на крај вароши, и то, од Саве па све до краја Дунава, и да сваки, који у ову варош хоће што да донесе и прода, да мора проћи кроз целу варош.

П. Видаковић. Онде је среднште, гди се свет стиче, а не као што ви мислите.

Дим. Наумовић. Они на зеленом венцу терају пнат са општином. Збор је решио, да тамо не буде пијаце, а они опет за пнат тамо седе. Зар то није жалосно и за општину, која не може да одржи решење збора?

Петра Видаковић. Приватним људима не може се заштитити да своје производе у дућанима продају.

Да има код вас поле поле справедљивости, ви би требали одавно да одобрите да се они на отворено место преместе, јер оно место има услова за пијацу. (Чује се: „нико не брани, него је тако збор решио“).

Свет. Боторић. Ми чланови комисије кад смо добили молбу од грађана из свију крајева, ми смо мислили, да нико овде неће бити противан, јер се ми нисмо ни мало од молбе удалили, него смо сматрали за дужност да треба учинити, онако, како грађани траже. Кад би се прочитала та молба држим, да неби били противни ни они који сад против говоре. Ми смо у интересу општинском овако ову ствар решили: велика пијаца да остане као што је. Даље да буде и на зеленом венцу и на дорћолу и т. д. свега 7 пијаца и казали смо, ако се пријави оволики и оволики број за ову или ону пијацу онда, да буде стална пијаца. То је учињено да не би општина оштећена била. Кад би ми другче урадили онда би радили против нашег грађанства.

Сад, шта треба ми овде друго да урадимо, него да примимо молбу толиких својих грађана, па да изнесемо пред збор. Ја мислим да овде не треба да учинимо на жао грађанству.

Милорад Јанковић. И ја имам кућу до пијаце, па ипак како ја то хоћу, тако треба и другима дати.

Усвајам мишљење комисије за 7 пијаца и држим, да је о овоме доста говорено; само сад да решимо.

Свет. Боторић. И онако је вел. пијаца већ постала мала. Нема где да се сместе сељаци са својим производима нити имају гди кола да сместе, него их јуре жандари час овамо час онамо. И због тога наши сељаци треба да добију бољу удобност.

Самуило Пијаде. Ја мислим да о овоме даље не говоримо него да гласамо, ко је за три пијаце да остану нека каже „за“, а које за седам нека каже „против“

Димитрије Борђесвић. Ја разумем да треба више пијаца, али не разумем то, да стварамо пијацу до пијаце. Велика пијаца и Зелени венац сасвим су близу једно другом. Ако је потреба доле на Сави или на другом крају то се може дозволити, али за зелени венац нема смисла.

Свет. Караџевић. Донста, што рече г. Видаковић „монопол“ и биће тако, ако оставимо само три пијаце.

Ја мислим да сад треба решавати само о томе, да ли грађани имају право по закону да траже и подносе молбу, и ако имају, онда морамо водити рачуна од њиховог захтева.

Коста Главинић. Г. Дим. Наумовић много захтева од нас, кад вели да се ми само због личних интереса руководимо у овој ствари овако или онако.

Човек је господо човек. Он се брине прво о својој кожи и не може се ником замерити кад на свом крају тражи пијацу.

Правда захтева да се више пијаца у вароши створе али међу тим не може се ни то дозволити да се велика пијаца створи на зеленом венцу, јер према близини њима не треба пијаца, и што то траже, то је једино у цели да створе, већу цену својим имањима; и, ако се хоће да се тамо пијаца премести, то значи, да се велика пијаца тамо премести.

Пијаце су донста таква сретства, којима се имања подижу, али ипак треба водити рачуна и за оне потрошаче који седе далеко од пијаце.

Држим, да би се најбоље могли задовољити, кад би огласили за општинске пијаце: Цветни трг, даље код топцијске касарне и у палидули, и тако би са вел. пијацом доста било четири пијаце.

Бока Новковић. Нема места пребацавању неких, да се овде из себичности пијаце траже.

Што се тиче питања да ли треба на зеленом венцу да буде пијаца, ја држим да треба и да је то у интересу општине.

Што да тамо седе по дућанима пиљари, и да плаћају приватнима, кад би тај приход могао да уђе у општинску касу. Ја опет велим да сам за мишљење комисијско.

Грађани имају право да траже, и ми морамо ту њихову тражбу изнети пред збор, да то реши.

Дим. Наумовић. Ми сви одборници који смо раније били немамо ни један куће поред вел. пијаце, па онда нема места да нам се пребацује да смо интересирани.

Свет. Караџевић. Ми сад овде нећемо ваљда говорити против интереса општинских. Онде пијаца и сада постоји, и треба да се дозволи да изађу на отворен простор.

Дим. Наумовић. Да стоји пијаца док постоји газдашки фонд, из кога се праве тамо дућани. (Жагор).

Петра Видаковић. То је увреда за мој крај. Ја говорим у интересу онога краја и он треба да узме реч натраг.

Господо, тражити да остане велика пијаца значи подржавати монопол. Људи, који траже 7 пијаца, они траже на основу закона, и ми просто морамо то изнети пред збор. Не можемо се ми обазирати на интерес поједних па да забрањујемо свима. Ја знам једног човека баш из нашег краја, који каже, „ја не могу да гласам за зелени венац, јер ће газда да ми подигне кприју“. Али овде то не треба да гледамо, већ то треба одвојити од личне користи, па водити рачуна од интереса наших грађана.

И с тога вам кажем: будите ладни у томе питању. Немојте мислити, да ће велика пијаца пропасти, ако отворите пијацу на зеленом венцу Са Саве доћи на вел. пијацу и на зелени венац то је разлика 300 на сто, па стога треба да будете праведни на спрам ових својих грађана. Ја немам кућу до зел. венца.

К. Главинић. Мало пре г. Видаковић рече: „и не можемо забранити онима на зеленом венцу што држе пиљарнице по дућанима.“ Ја држим да не можемо ми, али има ко може. Ја знам да су и телалнице биле у вароши по дућанима, па су ипак сви истерани и на друго место премештени, па тако може и ш њима бити. И с тога остајем при томе, да буду свега четири пијаце.

Дим. Наумовић. Г. Петра Видаковић рече: рече да нема куће до пијаце на зеленом венцу, а то баш не стоји, јер се његов плац од куће свршава на зеленом венцу — дакле граничи се.

Свет. Богорич. Треба усвојити мишљење комисије да буду 7 пијаца. (чује се: за што ви помињете пијацу на дорћолу, кад то дорћолци не траже?)

Др. Марко Лeko. Један од госпoде предговорника рече, да има вароши, које су мање од Београда на ипак имају више пијаца. Хтео би да знам које су то вароши? У колико је мени познато, у другим местима и већим и насељенијим од Београда, поред једне једине пијаце, ако потребе изискују, подижу се у удаљенијим крајевима дућани у којима се продају пијачни предмети, а и у колицама носи се на продају по вароши зеље и друге викуталије.

По моме мишљењу, у Београду може да се одржи само једна главна пијаца и збор би према томе имао само да реши на ком месту има да буде та пијаца?

Ако се ипак буде изнело збору на решавање питање о установљавању седам пијаца, онда се придружујем мишљењу г. Главнића т. ј. да се установе пијаце на оним местима, која је г. Главнић предложио, и која по својој удаљености заиста могу да одговоре жељи грађана. И онда није потребно седам, но је довољно четири пијаца.

Милутин Марковић. По овом питању имам да кажем ово. Постоји једна молба којом толики грађани ове општине траже пијацу. Ова је молба основана на закону, и преко тога законског питања не сме се нићи, а то је да се ово питање мора изнети пред збор.

Што се тиче ван законског питања, овде постоје две ствари. Општина да подмири своје грађане и да води рачуна од својих интереса.

Досад није вођен рачун ни у једном ни у другом правцу, и у томе је чињена велика штета и општини и чинила неправда грађанству. Да би се то отклонило ништа боље није него да се ово изнесе пред збор, па и ми који смо у одбору од своје стране да предложимо збору да одобри да и друга места добију пијаце. Тим би одговорили потреби грађана и показали би да довољно водимо рачуна о интересима општинским. Дакле, ако усвојимо мишљење комисије онда би овоме одговорили.

Сем тога имао би да кажем то, да се не слажем са мишљењем комисије да се пијаце дају под аренду него сам за то да се ради као на сталним пијацама.

Што се тиче бојазни појединих одборника који наводе да нема смисла да буде пијаца и на зеленом венцу, ја мислим да то однада с тиме, што су овде такви услови постављени, да пијаца постаје општинска тек онда кад се пријаве толико и толико пиљара.

Што се тиче других пијаца, ми за сад имамо велику пијацу и цветни трг, а имамо једну и на зеленом венцу, која фактички постоји, али ипак није пијаца. Тамо има велики број продаваца и велики број потрошача. То, што се сад тамо тако ради, стоји на штету општинских интереса, а друго и што се муче грађани и немају довољан избор. Дакле, ми сад не можемо казати да ту нема довољан број продаваца ни потрошача. Ту постоји пијаца, и сад само треба да дозволимо да дође на оно место, гди треба да буде пијаца.

Ја госпoдо тамо немам имања, те да би ми се пребацило да за свој интерес говорим, но ипак мислим, да је врло неумесно од појединих, који кажу да нема услова да постоји пијаца на зеленом венцу.

Ја сам за то, да се све ово упути председнику општине те да се што пре изнесе ово питање збору на решење.

Петр Видаковић. То се мора изнети пред збор јер је то по закону, но нама је сад главно да се споразумемо о формулацији — о чему сада само и може бити говора. (Чује се: „о томе и говоримо“).

Председник. Ја сам из ваших дебата имао прилике да чујем, да сад треба да решимо два питања. На првом месту грађани су поднели молбу одбору општинском и траже да им се одобри пијаца. Они су учинили по закону шта треба и потписали се њих 300 грађана, и сад ми само вршимо дужност нашу кад исту хоћемо да изнесемо пред збор. А на другом месту је општински интерес. Дакле ја вас питам: хоћете ли збор или нећете? Збор се сазива по закону онда, кад одбор општински одобри. Грађани имају право да поднесу молбу, а одбор има дужност да води рачуна од тога. Ево шта каже закон. (Ђока Новаковић чита 6 тачку гди се каже: „решава питања о пијацама“.) Ја кажем да одбор треба да реши сазив збора кад се и њих сто грађана пријаве, а овде има њих 300. грађана. Збор је највише контрола целе општине, па с њедствено и вас, и за што да се од тога плашимо? (Чује се: „Нико не бега од збора, него само не треба нам 7. пијаца“).

Др. Марко Лeko. Ако у закону стоји, као што г. председник рече, да се збор мора сазвати за решавање извесног питања, кад за то поднесу молбу њих сто грађана, онда нема смисла, да доносимо нарочиту одлуку о сазивању збора. Остаје да се само формулише питање, које ће се изнети сазваном збору на гласање.

Председник. Ја не кажем да мора, но само велим кад 300 грађана траже да им треба учинити по жељи. Ја ово износим да се начелно реши хоћемо ли ту молбу изнети пред збор? Примате ли да се изнесе пред збор? (Примамо.)

Сад прелазимо на друго питање. Овде има комисијско мишљење да се одреди 7 пијаца; даље има предлог да буде 4. пијаца а има који траже, да пијаца на зеленом венцу остане, а пеки да се то место сасвим искључи и ако оно у ствари живи. Ја не знам да ли можемо презрети 10 хиљада динара, и ако нас моде да примимо тај приход. Ми можемо имати још неколико пијаца и опет да остане вел. пијаца. А то ћемо учинити ако на зеленом венцу оставимо само 40 дућана пиљарских и онда ови други не могу прећи на зелени венац. (Чује се: „нисмо ништа изгубили г. председниче“).

Дим. Наумовић. Данас имамо 60 хиљ. динара прихода од велике пијаце, и, кад будемо одобрили 7 пијаца, онда треба да поставимо 7 кантара, а кад то буде видићете да ћемо имати много мањи приход.

Председник. Ја сам свима дозволио те сте говорили а сад молим дозволите и мени да кажем моје мишљење. Мени је познато цело стање и ја само велим, да ли је право да изгуби општина 10 — 15 хиљада динара који нам се нуди од тамошњих пиљара?

Самуило Пијаде. Али молим вас г. председниче, ја не разумем како ви то говорите, да смо изгубили толико, кад то у ствари не стоји.

Збор је решио да тамо не буде пијаца и онда општина никако право није ни задобила, а кад то право нема, онда није ништа ни изгубила.

Председник. Кад се јасно види, да су приватни људи добијали за оне дућане по 800 — 1000 дуката онда за што општина да тај приход не узме себи?

Сад је овде питање да решите: хоћетели 7 пијаца или 4?

Петр Видаковић. На првом месту има да се изнесе на решење предлог грађана за 7 пијаца, па онда други предлози

Коста Главнић. Ја усвајам предлог грађана, али нећу 7 пијаца, него мање.

Председник. Начелно је усвојено, да се изнесе ово питање пред збор, а за остало право је наше да предлог формулишемо.

Пера Видаковић. Треба казати: ко је за оно што гра-
траже тај нека каже „за“ а које за 4 пијаце тај нека
каже „против“.

Председник. Ја сам хтео да кажем. Ко је за 7 пијаца
тај нека каже „за“ а ко за 4 тај нека каже „против“ И онда
значи, да и онај који гласа „против“ да није против тога
да се изнесе ово питање пред збор, већ да је само проти-
ван да буде 7 пијаца, а одобрава 4. Чујте дакле гласање
(Секретар прозива).

Дакле, гласало је 12 одборника „за“, а 8 „против“ — И
тако је усвојено, да се по мишљењу комисије збор сазове те
да ово питање реши.

Сад остаје још једно питање. Хоћете ли ону формулу
као што је комисија изнеда, или другу?

Јоца Илић. По што комисија није била законита, јер
нису више њих у ној радилл сем четворица — а има их
свега 12 одређених, то ми нећемо да знамо за тај извеш-
тај њеп.

Председник. И ја нисам за то, ако се 10 пиџара при-
јаве да могу добити пијацу, него мислим, да се тај број по-
дигне на 20. Што се тиче формулисања питања за збор, ја
мислим да позовем сву ону господу која су гласила „за“ и
ја да будем са њима и тако сви ми да формулишемо тај
зборски закључак. Усвајате ли овако? (Жагор. Чује се: усва-
јамо. Не усвајамо).

Ствар је свршена. Питање је у одбору решено у на-
челу, а, што се тиче формулисања, то је наша ствар.

Пера Видаковић. Ми који гласамо за 7 пијаца, овла-
шћујемо г. председника, да са оном комисијом од 12 одбор-
ника формулише ову ствар (Чује се: Тако је. Није тако) и
одреди дан за збор.

Председник. Изволите чути неколико уверења која се
траже о владању појединих.

(Секретар чита.)

Састанак је закључен.

Овај састанак трајао је до 9. сах. по подне.

САСТАНАК

одбора општине београдске

(По стенографским белешкама)

држан 1. Октобра 1888. год. у Београду

Почетак у пет час. по подне

Присутни били: председник општине г. Ж. Карабибе-
ровић. Члан Суда г. Јанаћ М. Јанковић, чланови одбора: г.
г. Милутин Ј. Марковић, Глиша Јосиповић, Св. Боторић,
Мил. Банковић, Др. М. Т. Леко, Мил. Д. Јанковић, Н. П.
Михајловић, Рад. Драговић, Мил. Ж. Маринковић, Јаков
Бајлони и Марко Степановић.

Председник. Молим вас господо. Састанак је отворен.
Изволте чути протокол последњег састанка од 17 Септембра
ове године.

(Секретар чита)

Има ли ко шта да примети на протокол? (Нема)

Дозволте ми господо да одговорим на предлог г. Лека
одн осно штампања заосталих седница у ванредном листу.
Ја сам сматрао за дужност да извршим одборско решење у
томе. Ми плаћамо за редовни лист 20. динара, а сад за ван-

редни траже ми 65 динара. Ја нисам смео а нисам, ни хтео,
толико да платим, него сам наредно г. секретару, да држи
другу лицитацију за штампање наших новина и онда ћемо
све штампати, — јер и онако су ови сад неуредни у томе послу.

Н. Михаиловић. Ја сам чуо да они сад са тако ниском
ценом штампају за то, што кажу: морално је дужна општина и
друге ствари да штампа код њих. То значи ако један рачун на-
праве од 30 динара онда да мету 36. динара.

Председник. Ја сам био принуђен да дам другој шам-
парији, па и она тражи 45 дин. Но и то је мање него 65
динара. Сви су скупи, и за то сам казао да се нареди ли-
цитација.

Др. М. Леко. Кад већ мора, да се за штампање тих
нагомиланих непубликованих стенографских белешака на-
рочито доплати, онда не знам, што се то сад неби учинило
ако се у опште хоће, да стенографске белешке наших сед-
ница једном отпочну редовније излазити.

Председник. Јесте, али ја сам разумео овако: да шам-
памо два три броја а то би изашло по 65 динара 195. Мени
се чини да је ово врло скупо, и нисам хтео без вашег знања
то да урадим.

Марко Степановић. Не би требало да се то крпи и за
једну маленкост да се дангуби и пропушта време. Држим
кад се лист штампа, да је она шампарија дужна шам-
пати и све оно што се додаје листу, и само за тај додатак
да јој се доплати.

Председник. Па лено, ако ви кажете да платим, ја ћу
платити колико год ви рекнете.

Што се тиче закључка одборског, ја мислим да се шам-
па онда, кад се исправи, јер овако излази погрешно. Ви се
сећате да је решено да нас дванајсторица донесемо решење
и регулишемо питања за збор, а овде стоји да то има да
донесе уста комисија.

Дакле, молим вас на чему смо. Хоћете ли да сачекамо
лицитацију или хоћете да дамо ма којој шампари разуме се,
која најјевтиније хтедне.

Марко Степановић. Уступамо вама на вашу увиђавност.
Истина данас је пијаца таква, да се мора скупље плаћати.

Председник. Па добро. Јесте ли за то да се да штампа?
(Јесмо). Онда је одборски закључак да се штампа, но ко-
лико је могуће јевтиније.

Сад вас молим да одредите два одборника, који ће
примати гласове на збору. (Чује се: Милан Банковић и
Светозар Карапешкић, а замењеници да буду: Милорад Јан-
ковић и Пера Видаковић).

Прима ли се? (Прима).

Св. Боторић. Шта је са извиђајем оним учињено до
хране општинских коња? —

Председник. Ево шта је било. Тражим акта о томе па ни-
како немогу да их нађем. Кад је била светковина Вукова пре-
нашана су акта, па се тако затурила да их још нисам могао
наћи. Но наређено је да се траже и наћиће се, па ће вам
се извети. Но на случај да се не нађу, онда ћу морати из
књиговодства извадити све шта је набављено.

Св. Боторић. И сувише је времена протекло. Мени се
пре неки дан жално и причао ми је неки Марко Борђевић
кочијаш, како је по заповести командира пожарне чете зоб-
ницама носио зоб код куће шурака командировог, који је
зидар на новом гробљу. То смо каже носили ноћу или у
зору. Један пут није хтео однети, а он га из службе от-
пустио. Између осталог има још један случај. Слушао је

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

бакарни општински казан, па га однео код једног казанџије то добио 3—4 тенџије.

Ако се овако дуго ствари извиђају онда нам није вајде ништа бринути се и водити контролу. Сем тога тај кочијаш каже, да је он имао још и више шта да прокаже, али није смео од командира да га из службе не отпусти.

Дакле, молим вас господине председниче, да на овоме настанете у што краћем року, да се све то извиди и овде извештај поднесе.

Председник. Зар ви то верујете? Што он није мени дошао и казао, него сад износи, кад је из службе отпуштен.

Ја не браним командира и извидићу све, али вам само кажем да: то није ред од тога кочијаша, што није казао одмах него сад,

Свет. Боторић. Ја не узимам овде у заштиту тога кочијаша. А ово што каже истина је.

И кад је поведена реч о злоупотребама онда само по себи долази то, да све треба извидити.

Што се тиче акта, кад ви будете озбиљски наредили да се нађу акта, она ће се пронаћи.

Председник. То ћу учинити, али ако се не нађу онда шта ја могу да учиним? Ништа друго него ћу наредити, да се све набавке из књига пронађу.

Милан Маринковић. Стоји то, да се врло слабо извиди, оно што се овде нареди.

Гл. Јосифовић. То је истина.

Председник. Ви, господине, нисте били овде него на путу и ја сам вас ради тога двапут тражио, па је одговорено да нисте ту.

Глиша Јосифовић. Ја сам био свега 8 дана на путу а за остало време непрестано сам ту.

Свет. Боторић. У донуну тога говора имам још ово да кажем. Ви г. председниче рекосте: „да је требао тај кочијаш вама да каже.“ Но ја вам могу казати, да се лопов никад не може ухватити, док се овако што не деси.

Глиша Јосифовић. Има ли општина инвентар од свију ствари, и из њега ће се видети, да ли је општина имала казан или није? па ако је имала онда треба да тражи где је.

Председник. Има, али има неке ствари које су се сасвим употребом исквариле и поништилe.

Глиша Јосифовић. Мени је причао баш један мајстор који је радио за нас калдрму, да је он тражио неке ствари као алат за рад, па му је казано, да се не зна да ли има.

Председник. Ја ћу бити слободан, да ви дођете у комисију за извиђање, па ако има што видећемо.

Ја вам искрено кажем, да у таквим стварима и делима нећу никогa да заштићујем.

Глиша Јосифовић. Нико не каже, да ви ту кога заштићујете, него велимо да нема довољне контроле.

Марко Степановић. Ја сам више пута хтео да говорим у корист те економије општине, али до сада никад нисам био срећан да добијем прилике.

Г. Председниче, ви ви а ни један од председника општинских није изашо с предлогом, да се одреди једна стална одборска контрола која ће контролисати све послове у тој пожарној чети, а и иначе и да покаже гди су кола и остале потребе што се у пожарној чети налазе и што су набављене; него увек кажете имамо ми нашег командира. Тај командир никад не износи рачуне одбору на тапет. Никаква контрола не излази да види гди су та црева, гди су та кола и остале ствари и како се чувају? Ви г. председниче само јавите: набављено је ово и оно. Дајте нам за бога једну комисију да се све извиди па да нам се не пребацује.

Председник. Ја вам кажем да ја не браним тога командира, али вам кажем, да не би никад судио по ономе што ко говори онда, по што буде из службе истеран.

Милан Банковић. Па кад је такав, за што га главачки не изјурите.

Ми господо ништа не пазимо као одборници, шта се по општини ради. Због тога је мене једноставно срамота што седим овде као одборник — кад нико ни о чему не води рачуна. Ви сте г. председниче газда овде у општини. Ви треба да знате сваки час шта који од потчињених ваших ради. Ви седите у вашој канцеларији, а не знате шта вам ради суд, шта рачуновођа, контролори и др. Онај Јоца Божић само се луња по сокацима, и иде само онде где се набавља песак и др.

Председник. Па то му је дужност.

Милан Банковић. Па за Бога, г. Председниче, он отпушта општинске служитеље а ви ништа незнате. Ви само причате, причате, а ништа не извиђате.

Марко Степановић. Тај командир толику је власт узео, да је у стању чак и човека под суд да стави. Такав један човек који је могао подвалом да створи човеку кривицу само за то, што није хтео његовом детету да опере ноге, не треба да се трпи. Ово говорим у прилог говора Банковићевог.

Милорад Јанковић. Ја сам прекјуче видео да је тај командир узео кола и коње општинске па са 5—6—торо деце иде кроз варош. Ја мислим да то не може бити.

Шта више г. председниче ја сам вас пре 5—6 месеци питао шта је са Тасом Јанковићом и његовим злоупотребмама и још нисам никакав одговор добио? Он мери сено и комотно ради како хоће; нити има комисије ни контроле, да на њега пазе.

Председник. Како да нема? Тамо је г. Јоца. У осталом то је ствар стара. Ја сам казао да ћу тражити да ми се акта нађу.

Милорад Јанковић. Још ми нисте одговорили ни за ону злоупотребу. Има два одборника, који су крађу ухватили. Зар један човек ухваћен у крађи, па после опет да се прими у службу? Зар то сме да буде? Он мери свиње а бележи сено, и кад измери хиљаду кила свиња има 2. динара добити.

Председник. Па молим вас кажите ми, да ли ја то могу да знам, кад ми нико не каже?

Двојица су тамо, а има и контролор г. Јоца Поповић.

Глиша Јосифовић. Ја сам јуче ухватио једнога, који купује од пиљара. Шта је с тим урађено?

Председник. Ја сам то дао кмету г. Јанаћку да извиди (Јанаћко. „Ми ћемо то у понедељак извидити“).

Милутин Марковић. И ако одборници имају право и дужности да учине приметбе, ипак они, чим дознају или ухвате кога у таквом делу, треба да побележе имена и доказе и све појединости, па даду председнику ради извиђаја.

Овако давати напомену неће се моћи доћи никад до резултата. На пр. овај случај што је напоменуо г. Милорад Јанковић. У овом случају, ма колико чиновника да дођу немогу да ухвате. Али кад се деси, да он мери свиње а бележи сено, одборник, кад то сазна треба да забележи лице коме се мерило и онда да јави, те на тај начин да се лакше ствар извидити може. Дакле, овде се треба сад ово питање да прекине, и на томе остане, да, кад когод кога ухвати у злоупотреби да забележи и онда јави па да се извиди.

Милорад Јанковић. Мислим да ме г. Милутин није разумео, шта сам ја казао. Прво г. председник није одговорио односно оне злоупотребе од 40 хиљада динара. Ја сам дао г. председнику и дан и нумеру и акт и тражио сам да се отпусти из службе. Ово је што ви говорите уз-

гред поменуто. Кад је он, господо, пре каљав био, он не може ни сад чист бити.

Свет. Боторић. Ову цедуљу што је мерно сено а забележио жито, треба донети.

Марко Степановић. Господину одборнику се и без тога верује.

Председник. Како би било да ја не верујем одборнику? Но лепо каже г. Милутин да треба поднети доказе. Ево г. одборник Мијајловић послао ми је једну цедуљу о извештој ствари, и ја сам одмах онога часа наредио да се извиђај учини.

Милан Банковић. Ваши чиновници г. председниче љагу вам наносе. Ја сам вам пре казао за Ђоку Хаџи-Живковића да непрестано у канцеларијско време пролази поред моје куће, што значи, да само шнацира и ништа не ради. Сад га више не виђам. Они опет у суду почињу суђење у 10½ сахати. За што не почињу у 8 сахати? (Чује се: таква је публика на не може пре).

Председник. Ја прекидам тај говор. Да пређемо на дневни ред. Молим вас имамо један акт г. министра просвете. Тражи се од општине једно место за метеоролошку опсерваторију. Изволте чути акт.

(Секретар чита).

Председник. Дакле, молим вас, — ко жели да говори?

Милан Маринковић. Како се тражи тај плац и на коме месту?

Председник. То би једна комисија имала да испита.

Марко Степановић. То је нов предлог и о томе не можемо вечерас говорити.

Председник. Овај предлог био је једном на дневном реду и могу о њему да донесу решење 11 одборника.

Милутин Марковић. Ја мислим да можемо брзо бити готови са овом ствари. Тај предлог је донста важан, и ми, као представници престонице, не би имали разлога да га у начелу не примимо, тим пре, што је ово врло потребно за нашу варош и целу земљу, јер до сад нигде у Србији немамо куће за оваква научна посматрања. Али, по што се овде не именује место које општина треба да да, и некаже се да ми се то место тражи у размену или на послугу и како, то би ја предложио: да одговоримо г. министру да одбор у начелу усваја ово тражење, али да не може дати одобрење дотле док комисија једна не би одредила место, и док се не каже колико се места тражи и на који начин?

Марко Степановић. Што се тиче саме ствари ове, ја мислим да је нова и нисам био у седници кад је она била на дневном реду. Ако је била на дневном реду (била је, била) ипак ја држим да не би било рђаво кад би се о овоме решавало у пунијој седници но што је данашња.

Председник. Ја вама кажем да је ова ствар била стављена на дневни ред за прошлу седницу — а ви опет говорите да није. О томе немојте говорити кад не знате.

Марко Степановић. Ја видим г. председниче да ви од некога времена багателишете моје говоре овде.

Председник. Ја кажем да је ствар била на дневном реду — ништа друго.

Милан Маринковић. Ја би имао да кажем да је г. одборник тек од скора почео долазити у седнице, и онда сигурно не зна зато што у прошлој седници није био.

Марко Степановић. Ја опет кажем да о томе не може бити говора, нити се ова ствар може решити док не буде пунија седница. (Вичу: може начелно).

Председник. Ако сте начелно за то да се уступи један плац на ову цел, онда би ја предложио сад само то: да се одреди једна комисија из средине одбора па да се пише г. министру и каже, да је одбор начелно у својило тражење и

одреди комисију коју може г. министар ако хоће поцунити својим изасланицима, па онда да се изиђе на лице места које се буде тражило и да се види шта се тражи и на који се начин тражи?

Глишић Јосиповић. Ако се тражи да уступимо општинску, земљу онда то не можемо усвојити без збора.

Председник. Разуме се ако се тражи да уступимо у својину, онда ће то морати да дође пред збор, али пре збора треба и ми да одобримо и да видимо шта се тражи и како? Ако се не тражи у својину онда можемо учинити онако као што смо учинили за рударски лабораторијум.

Милутин Марковић. И ја нисам казао другчије него тако да се јави г. министру, да општински одбор пристаје да да земљиште, али које земљиште и колико и на какав начин то да извиди комисија, па онда према извешћу њеном видиће се хоће ли бити потребно да се тога ради зове збор? Јер зависи много од тога да се зна шта се тражи и колико се тражи. Ако се тражи један ектар — ми немамо тога земљишта; ако се тражи у бари Венецији или на Врачару, то је опет друга ствар а према томе месту, које се тражило буде ми треба да изберемо и људе за комисију. Јер, ако се тражи земљиште на Врачару, онда треба изабрати комесаре из тога краја, и тек онда могли би донети дефинитивно одлуку, а данас само да јавимо г. министру да пристајемо на његов предлог да земљиште уступимо, само да се каже где, колико, и, под којим условима? Јер, ако уступљење треба да буде у својину, онда то не можемо дефинитивно решити без збора; а ако је у размену онда можемо.

Председник. Треба да знате господо да ми у буџету имамо већ једну суму, коју дајемо као помоћ за ову ствар. Сад се тражи да и земљиште дамо и то на сваки начин треба да учинимо. Овај је г. професор, који се бави овим испитивањем долазио код мене и усмено ми је казао да он мисли да се за ову цел уступи земљиште на Врачару — тамо где је државни сењак али са друге стране, иза луднице. Држава би могла да му да земљишта свога, само у Топчидеру али то је далеко за њега; осим тога могао би добити и на врачарском брду земљиште — али и то је далеко, јер он је професор вел. школе и морао би тамо да живи и да држи кола... Дакле држим, да можемо казати да ћемо дати и да одредимо комисију а г. Министру да јавим па ако хоће, нека и он одреди комисију од своје стране.

Милутин Марковић. Врло добро; комисија имала би да оцени колико земљишта треба?

Председник. Дакле да изберемо комисију (Бирају: Милутин Марковића, Милана Банковића и Јакова Бајлони).

Дакле, изабрана су ова тројица г. г. Бајлони, Банковић и Милутин Марковић; и ја ћу то јавити г. Министру као што смо говорили.

Сад, господо, ви знате да је г. Боторић у једној седници тражио да се од гл. конкроле изишту наше рачунске књиге натраг и да се подвргну прегледу по што нису прегледане као што закон прописује. Јесте ли за то да се пише контроли и да се траже књиге рачунске — изволте казати сад?

Милорад Јанковић. Да ли се зна када су ти рачуни послати Гл. Контроли и има ли нумера, акта о томе?

Председник. Има — ми ћемо то наћи.

Марко Степановић. О овоме не можемо решити ништа док се не зна позитивно кад су ти рачуни послати и како су послати. (Што)?

Председник. Што не можемо Ми ћемо казати да су погрешно послати Гл. Контроли пре времена, т. ј. пре него што су прегледани од стране одбора.

Марко Степановић. Ви сте г. председниче потписали писмо да се ти рачуни испраћују контроли, и рачуновођа је био овлашћен да их испрати.

Председник. Ја не признајем да сам ја потписао и коме овлашћења дао, али кад ви кажете нека је тако. Но сад је питање друго. Ви кажете да ти рачуни нису прегледани онако како треба, — па лепо, — хоћете ли да их прегледате и да се тога ради траже од гл. контроле? У томе је питање а не ко их је послао контроли.

Марко Степановић. Ја би имао да говорим у прилог г. председника. Ја држим да би ми тиме омадоважили самог г. председника кад би тражили рачуне од контроле и казали да су јој погрешно послати.

Др. Марко Лeko. Ја држим да ова ствар није такве природе да треба о њој много говорити и дангубити. Довољно је, да се јави гл. контроли да рачуни нису прегледани од стране одбора и онда ће их и она сама вратити да се прегледају, кад то закон тако наређује.

Св. Боторић. По што рачуни општински за три годпне нису прегледани од стране одбора, а послати су контроли, свакојако треба да се донесе закључак да их врати и да се прегледа (прима се).

Председник. Је ли свршен овај предмет тако, да тражимо рачуне? (Јесте)

Сад имамо неке лицитације које, због малог броја одборника, нећемо моћи данас да решимо јер су нови предмети — али могу вам саопштити у чему је ствар и предложити како мислим да урадим. На првом месту стоји лицитација за цубок. Она се није могла свршити за то што људи, који обично узимају цубок под аренду нису били овде него на вашарима. Држаће се дакле друга лицитација. — На другом месту стоји лицитација за акције нића. За ово је било већ три или управо четири лицитације и изволте чути извештај шта је урађено.

(Секретар чита извештај.)

Председник. Као што видите она трећа лицитација била је највећа, али ни она није достигла прошлогодишњу цену.

Милан Банковић. Ја држим да би о овој ствари требало да се мало по више разговарамо у тајној конференцији (прима се).

(После конференције)

Председник. Јесте ли за то да се одреде четири одборника па да се у споразуму са еснафским старешином и одбором покуша може ли се наплата акција вршити непосредно од еснафија? (Јесмо)

Марко Степановић. Само да се одреде четири одборника неинтересована — који нису механџије.

Председник. Ја држим да треба мешовити — неко треба да зна те људе, који треба да плаћају.

Ја предлажем: Николу Мијајловића (Прима се) Милан Банковића (Прима се) Светозара Боторића (Прима се) Милана Маринковића (Прима се)

Овој је господи задатак, да позову устабашу еснафа, да дође са своја два члана овде па да покушају да начине један напрт колико који од кафеџија и механџија треба да плати акција; па ћемо видети колико ће то изнети. Само та господа треба да имају на уму и то да ће прикупљање

тога прихода, кад га буде општина прибирала, коштит штину најмање 2000 динара годишње.

Св. Боторић само требало би наредити да се начини списак од кафана у Београду да се зна које су где. Ја сам се разговарао о овоме са старешинама еснафа и знам да старешина еснафа има само списак кафана и механа, а то треба да се зна.

Председник. Дакле, ова лицитација ни ти је одобрена, нити неодобрена, него ова комисија, којој ће се придружити од стране суда вмет г. Јанаћ Јанковић, имаће да размисли о ствари и да изнесе свој предлог. Је ли тако? (Тако)

Држана је господо и лицитација за издавање дућана код читаонице. Изволте чути извештај

(Секретар чита извештај.)

Председник. Као што видите изашла је мања кирија, и ја ћу вам сад изнети један акт који имамо од старешине патролџија наших који станују у нашој ватрогасној кући, где зимус не могу опстати па би и сам био мишљења да се ови људи сместе у ове дућане код читаонице, да не би за њих плаћали веће кирије но што добијамо од дућана. Молим вас да чујете што овај човек каже.

(Секретар. чита молбу старешине патролџија, да се овима нађе стан за зимус.)

Милутин Марковић. Стоји ли то да ми морамо платити станове за патролџије? (Стоји)

Председник. Ми би морали да им нађемо кућу другу ако их не сместимо у ове дућане, а ја држим да ће се моћи сместити и у један, онај велики, а други доцније можемо опет издати под кирију.

Милутин Марковић. Па добро, онда да усвојимо то.

Јаков Бајлони. Онда одобравамо тако да се и учини.

Председник. Ја ћу гледати да их сместим у један дућан, а други да дам лицитацијом под кирију — али ако не буде могуће да се сви сместе у један дућан, морамо им уступити оба (Усваја се)

Сад господо изволте дати неколико уверења, која власт тражи. (Бива)

Састанак је трајао до 8 сах. по подне.

ОДБОРСКЕ ОДЛУКЕ.

У седници 3. ов. мес. општински је одбор донео ове одлуке:

1.) Да се, накнадно одлучи одборској од 29 пр. мес. усвоје и ови предлози пододбора за водове:

а.) Израда дефинитивног детаљног пројекта поверава се г. Оскару Смрекеру из Манхајма;

б.) Пројект се има израдити на основу тачног програма, који ће одбор општине београдске прописати, кад буду завршени претходни радови у области «белих вода», те се претходно дефинитивно реши питање о води;

в.) Кад се квантитативни опит доврши и кад прими г. Смрекер програм, имаће у року од месец

дана, да поднесе потпун пројект са предрачуном рада и материјала;

г.) Односно награде за израду пројекта, да председник општине одмах ступи у преговоре са г. Смрекером, а да погодбу претходно поднесе одбору општинском на решење;

д.) Председник општине да ступи и у погодбу за откуп потребнога земљишта приватне својине, ради инсталације будућег водовода на самом извору, а за откуп извесног дела земљишта највише београдске тачке за резервоар варошки — но и једно и друго на томе основу: да погодба општину веже тек кад јој земљиште устреба и одбор погодбу одобри, а за сопственика да важи од дана кад је са председништвом сврши, дакле чим погоде;

ђ.) Ради извршења водовода чим се технички претходни радови изведу, да се под председништвом

председника општине повери једноме ужем одбору признатих финансиста и правника наших изналазак начина, на који ће се финансирати моћи, будући водоводи — (тај пододбор да се утврди на идућем састанку, а, сем председника, да буде шест чланова). —

2). Да се осветлење не издаје под закуп, него остане при данашњем начину осветљавања вароши, до модерног осветлења; но комисија од г. г. К. Главинића, Др. М. Т. Лeko, Мил. Ж. Маринковића и Косте Петровића да пропишу правила за данашње осветлење, која ће и по остварењу савршенијег осветлења, за споредније улице важити.

Председништво општине овлашћено да се може погађати по држаним раније лиценцијама за набавку гаса, фењера и осталог материјала, у цели постигнућа јевтиније цене.

ПРИВИЛЕГОВАНА НАРОДНА БАНКА КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

ПРЕГЛЕД СТАЊА НА ДАН 31. ОКТОБРА 1888 ГОД.

		Имаовина		Д у г		Сравњење са прошлим стањем	
Главница				20,000 000	—		
Акције		20,000.000	—				
Привремене акције				10,000 000	—		
Акционари		7,500.250	—				
Банкноте у течају у злату	155.850			14,986.690	—	+ 5.500	—
" " " " сребру	2,998.670					— 30 140	—
" " " " " приврем. сталне	11,832.170					+ 170 170	—
Благајна у звечећем новцу у злату	2,976.676	87				— 68.509	02
" " " " " сребру	3,889.329	41	7,435.936	07		+ 2.959	97
Стране вредности и салда страних кореспонд.	569.926	79				— 21.674	60
Лисница у злату	804.849			4,035 381	70	— 82.475	—
" " сребру	3,230.532	70				+ 125.894	52
Зајмови на државне обвезнице у злату	2,490.878			3,901.820	—		
" " " " " сребру	1,410.942					— 5.050	—
Текући рачуни у домаћим новцама заводима			2,178.651	48		+ 13.223	25
Менице за наплату			26.537	80		+ 11.472	75
Кауције			148.480	—			
Полагачи кауција							
Оставе просте			229.800	—			
Остављачи простих остава					229.800	70	
Оставе по текућим рачунима			2,820.129	70			
Остављачи по текућим рачунима					2,820.129	40	
Резервни фонд					20.847	68	
Вредности резервног фонда			16.727	25			
Положене акције српске Народне Банке							
Полагачи акција " " "							
Разни рачуни					56.953	06	
Обавезе по текућим рачунима					30.813	56	— 49 44
			48,293.714	—	48,293.714	—	